

Commerzbank Zrt.

COMMERZBANK
Group

Treasury Termékismertető

Tisztelt Partnerünk!

Örömmel nyújtjuk át Önnek a Commerzbank Zrt. Treasury-jének kínalatában elérhető pénzüpiaci és derivatív termékeket bemutató Treasury Termékismertetőt.

A Treasury Termékismertető célja, hogy bemutassa a Commerzbank Zrt. által forgalmazott treasury termékeket, az értékesítés folyamatát, tájékoztassa az ügyfelet a vonatkozó szabályok alkalmazásáról, az üzletkötés feltételeiről, összefoglalja a termékek legfontosabb tulajdonságait, és áttekintést nyújtson a kereskedésük kapcsán felmerülő legfontosabb kockázatokról és tudnivalókról.

Bankunk a Treasury osztály legmagasabb színvonalú piaci technikáival, valamint üzletkötőink komoly szakmai tapasztalatával kombinálva áll az Ön rendelkezésére, hogy vállalkozása a lehető legsikeresebben, a külső kockázatokat elkerülve nyújthasson maximális teljesítményt.

Amennyiben termékeinkkel kapcsolatban további kérdése lenne, vagy elképzeléseihez szeretne tanácsot kérni, munkatársaink örömmel állnak az Ön rendelkezésére.

Commerzbank Zrt.

Tartalom

1. A MiFID szabályok alkalmazása	4
1.1 Ügyfélminősítés	4
1.2 A Treasury által nyújtott befektetési szolgáltatások	5
1.2.1 Befektetési tanácsadás (investment advice)	5
1.2.2 Befektetési tanácsadás nélküli üzletkötés (non-advisory business)	7
1.3 Az üzletkötés feltételei	7
2.Kockázatok	8
2.1 Devizakockázat	9
2.2 Kamatkockázat	9
2.3 Likviditási kockázat	9
2.4 Volatilitási kockázat	10
2.5 Nyersanyag kockázat	10
2.6 Makrogazdasági kockázat	10
2.7 Hitelkockázat	10
2.8 Működési (operációs) kockázat	10
3. Treasury termékek	11
3.1 Azonnali deviza konverzió	12
3.1.1 Konverzió a Bank hivatalos devizaárfolyamán (fixing)	12
3.1.2 Konverzió egyedi, piaci árfolyamon	12
3.1.3 Limitáras megbízás („firm order”)	12
3.1.4 Árfolyamkövetés („call order”)	13
3.1.5 Konverzió a bank elektronikus platformján	13
3.2 Határidős deviza konverzió (FX forward)	14
4.1 FX swap (devizacsere) ügylet	16
4.2 FX opciós ügylet (plain vanilla)	17
4.2.1 Eladási (put) opció	18
5.1.1 Vételi (call) opció	20
5.2 Két-devizás strukturált befektetés	22
5.3 Limitáras (barrier) opciós ügyletek	23
5.4 Sávós forward (range forward vagy risk-reversal)	25
5.5 Kamatláb/Deviza swap (IRS, CIRS)	27
5.6 Kamat opciók: Cap, Floor, Collar	30
5.7 Kamatcsere opció (swaption)	32
5.8 Kötvény ügyletek	33

1. A MiFID szabályok alkalmazása

Az Európai Unióban a pénzügyi eszközök piacairól szóló, 2004/39/EK irányelvben (Markets in Financial Instruments Directive – MiFID) megfogalmazott szabályok alapján a Magyar Országgyűlés 2007. november 19-én fogadta el e szabályozás hazai bevezetését, a befektetési vállalkozásokról és árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységekről szóló 2007. évi CXXXVIII. törvényt (továbbiakban: Bszt.), amely hazánkban 2007. december 1-jén lépett hatályba. Rendelkezéseit – a törvényben meghatározott kivételekkel – 2007. december 1-étől kell alkalmazni.

A MiFID fő céljai: a befektetők védelme, a versenyhelyzet erősítése a pénzügyi szolgáltatások piacán, valamint a piacok működésének átláthatóvá tétele. A MiFID hatálya alá tartozik a pénzügyi eszközök és befektetési szolgáltatások szinte teljes köre.

A következőkben bemutatjuk, hogy ügyfeleinket hogyan érintheti a MiFID.

1.1 Ügyfélminősítés

A pénzügyi eszközökbe befektető ügyfelek nem egyforma szintű ismerettel és tapasztalattal rendelkeznek az egyes eszközök és a kapcsolódó kockázatok ismeretére vonatkozóan, ezért különböző szintű védelemre jogosultak, melyet a befektetési vállalkozások három, előre meghatározott kategóriába történő besorolás útján biztosítanak:

- Lakossági ügyfelek;
- Szakmai ügyfelek;
- Elfogadható partnerek.

A Bszt. tételesen meghatározza, hogy egy ügyfél milyen kritériumok megléte mellett tartozhat a fenti kategóriák valamelyikébe. A Bank a befektetési szolgáltatások nyújtását megelőzően a szerződő felet minden olyan esetben minősíti, ha az ügyfél a Bank nyilvántartása szerint még nem került besorolásra. A Bank ügyfeleit írásban értesíti arról, hogy milyen kategóriába került besorolásra. Az ügyfélminősítésről bővebben az Általános tájékoztatóban és a Befektetési Üzletszabályzatában olvashat.

1.2 A Treasury által nyújtott befektetési szolgáltatások

1.2.1 Befektetési tanácsadás (investment advice)

A Bank az ügyfél megbízása alapján az ügyféllel megkötésre kerülő egyedi szerződés feltételei szerint befektetési tanácsadási szolgáltatást nyújt, melynek keretében a pénzügyi eszközre vonatkozó ügylethez kapcsolódó, személyre szóló ajánlást nyújt. A befektetési tanácsadási szolgáltatást a Bank az Alkalmassági és Megfelelési teszt alapján azon termékekhez kapcsolódóan nyújtja, amelyek az ügyfél számára alkalmasak befektetési céljai megvalósítására, és összhangban vannak tapasztalatával és kockázatvállalási képességével.

1.2.1.1 Ügyfél kockázati-profil

Annak érdekében, hogy a befektetési tanácsadási szolgáltatás során az ügyfélnek leginkább megfelelő terméket tudja ajánlani a Bank, a kitöltött Alkalmassági és Megfelelési teszt alkalmasságra vonatkozó kérdései alapján besorolja az ügyfelet az alábbi négy kockázati kategória egyikébe, amelyet figyelembe véve állítja össze az ügyfél kockázati profiljának leginkább megfelelő termékportfoliót:

- Kockázat-elutasító/Konzervatív
- Mérsékelt-kockázatot vállaló/Kiegyensúlyozott
- Magas-kockázatot vállaló/Dinamikus
- Spekulatív/Aggresszív.

Az egyes kockázati profilokhoz tartozó ügyfelek számára tett befektetési tanácsadás során a Bank figyelembe veszi, hogy a különböző termékek eltérően hathatnak a teljes pozíciós kockázatra annak függvényében, hogy az alaptermékek, a gazdasági tevékenység vagy azok finanszírozása vonatkozásában milyen alapkitettségekkel rendelkezik az ügyfél. Egy hazai input költségekkel termelő exportőr cég esetében, például, a jövőbeli deviza bevétel vagy annak egy részének határidős értékesítése, vagy erre vonatkozó opció vásárlása kockázatcsökkentő lépés, így nyugodtan ajánlható egy konzervatív kockázati profillal rendelkező ügyfélnek is. Ugyanez a határidős üzlet azonban nem ajánlható ugyanezen kockázat-elutasító ügyfélnek olyan devizapárban, amelyben az ügyfélnek nincs alapkitettsége, és így az üzlet az ügyfél összkockázatát növelné.

Az egyes kategóriák kockázathoz fűződő viszonyát az alábbi leírások jellemzik:

- Kockázat-elutasító, aki vállalkozása árfolyam-, kamat- és nyersanyag-kockázata teljes kiküszöbölésére törekszik. Befektetéseiben a tőke biztos megtérülését, biztonságos hozamot és a lehető legkisebb árfolyamingadozást választja.
- Mérsékelt kockázatot preferáló, aki vállalkozása árfolyam-, kamat- és nyersanyagfedezési stratégiájában figyelembe veszi a piaci árfolyamokra vonatkozó várakozásokat, és hajlandó mérsékelt kockázatot vállalni a kedvező kimenet érdekében hedge stratégiája kialakításakor. Befektetéseiben elfogadja a kisebb mértékű tőkevesztés lehetőségét, mérsékelt árfolyam- ingadozást és mérsékelt kockázatot a magasabb hozam reményében.
- Magasabb kockázatot preferáló, aki vállalkozása árfolyam-, kamat- és nyersanyagfedezési stratégiáját határozott piaci nézetekre építi, és hajlandó magas kockázatot vállalni az átlagon felüli kimenet érdekében hedge stratégiája kialakításakor. Befektetéseiben elfogadja a teljes tőkevesztés lehetőségét, magas árfolyamingadozást és magas kockázatot a kiemelt hozam reményében.
- Spekulatív, aki akár vállalkozása alaptevékenységétől vagy pénzügyi folyamataitól független piacokon és termékekben is vállal kiemelten magas kockázatot kiemelten magas hozam reményében. Befektetéseiben elfogadja a teljes tőkevesztés vagy akár a pótlólagos tőkebefizetési kötelezettség lehetőségét, a kiemelten magas hozam reményében.

A négy eltérő kockázatvállalási képességet, illetve hajlandóságot hordozó profil esetén az alábbi táblázatban „x”-szel megjelölt termékek ajánlhatóak befektetési tanácsadás keretében azon ügyfeleknek, akik számára a teszt az adott termék vonatkozásában az alkalmasságot megállapította.

Termékek	Kockázatviselő képesség			
	Kockázat-elutasító	Mérsékelt kockázatot vállaló	Magas kockázatot vállaló	Spekulatív
Határidős devizaügylet és esetlegesen kapcsolódó deviza swap ügylet	x	x	x	x
Devizaopció vásárlás	x	x	x	x
Devizaopció eladás				x
Limitáras (barrier) devizaopció vásárlás		x	x	x
Limitáras (barrier) devizaopció eladás				x
Sávós forward (risk reversal)		x	x	x
Egyéb összetett devizaopciós termék			x	x
Profitmaximált határidős devizaügylet			x	x
Egyéb összetett határidős devizaügylet			x	x
Kamatcsere (IRS)	x	x	x	x
Határidős kamatopció vásárlás (cap, floor)	x	x	x	x
Határidős kamatopció eladás (cap, floor)				x
Határidős kamatopció collar vásárlás		x	x	x
Kamatcsere opció vásárlás (swaption)	x	x	x	x
Kamatcsere opció eladás (swaption)				x
Devizakamatcsere (CIRS)		x	x	x
Határidős nyersanyag üzlet	x	x	x	x
Nyersanyag opció vásárlás	x	x	x	x
Nyersanyag opció eladás				x
Államkötvény, kincstárjegy	x	x	x	x
Vállalati kötvény (befektetési kategória)			x	x
Vállalati kötvény (nem befektetési kategória)				x
Kétdevizás strukturált befektetés			x	x

1.2.2 Befektetési tanácsadás nélküli üzletkötés (non-advisory business)

Ha az ügyfél nem kíván befektetési tanácsadást igénybe venni, akkor a Bank a szerződés megkötése előtt megvizsgálja, hogy az adott pénzügyi eszköz, ügylettípus, befektetési konstrukció megfelelő-e az ügyfél piaci ismeretei és kockázatviselő képessége szempontjából. Ezt a Bank az Alkalmassági és Megfelelési teszt megfelelésre vonatkozó kérdéseinek vizsgálatával teszi meg.

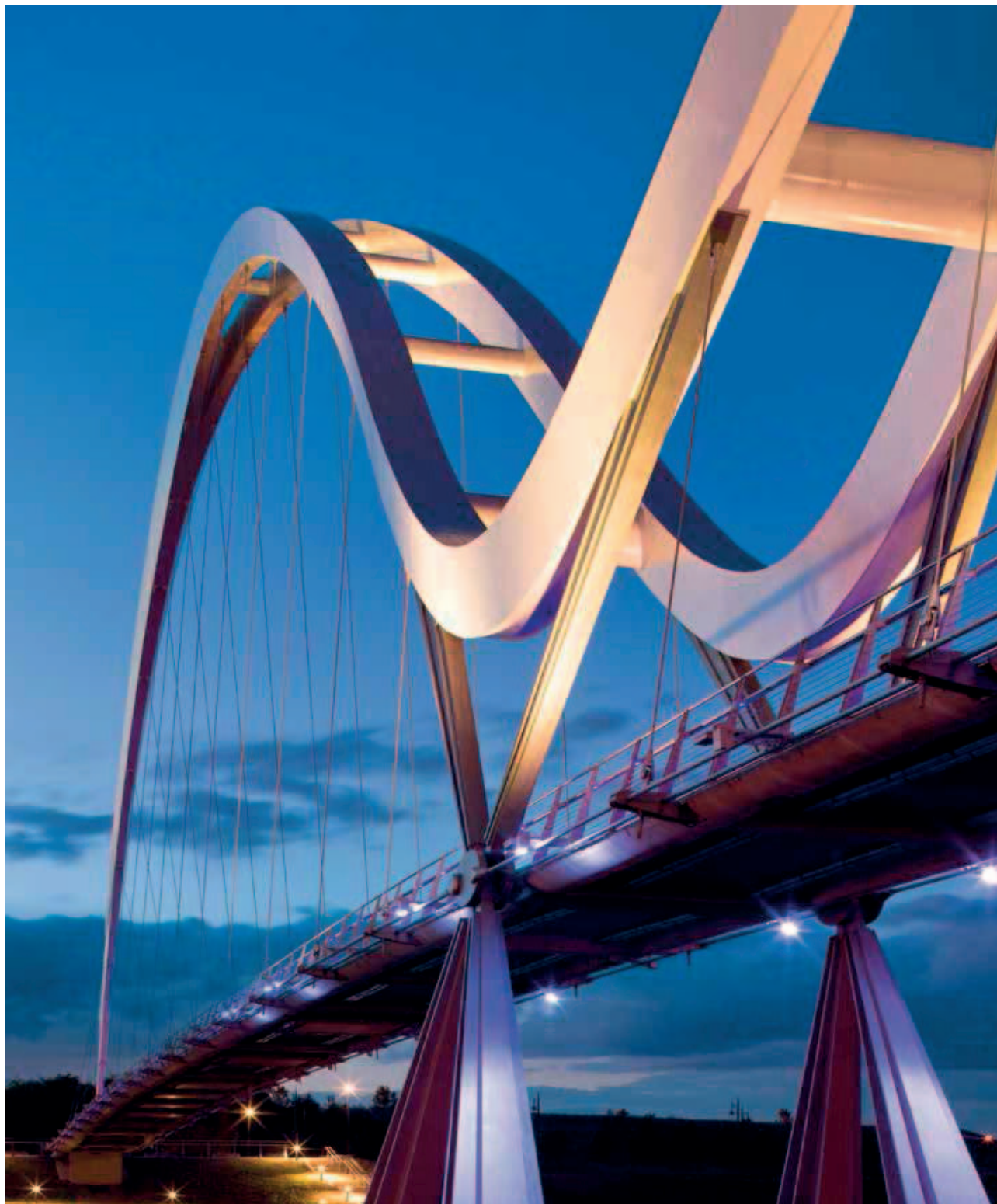
Ha a Bank a megfelelési teszt értékelése során úgy ítéli meg, hogy a szerződésbe foglalt pénzügyi eszköz vagy ügylet nem megfelelő az ügyfél számára, akkor erre felhívja az ügyfél figyelmét. Ha az ügyfél által adott információt a Bank elégtelennek tartja, akkor felhívja az ügyfél figyelmét arra, hogy ez esetben nem képes a szerződésbe foglalt pénzügyi eszköz vagy ügylet megfelelőségét megállapítani. A Bank felhívása alapján az ügyfélnek lehetősége nyílik megbízását újra átgondolni, amennyiben pedig azt a felhívás ismeretében is fenntartja, úgy a megbízást a Bank teljesíti.

1.3 Az üzletkötés feltételei

A Treasury termékekben történő üzletkötés feltételei a következők:

- Ügyfél által cégszerűen aláírt Keretszerződés tőzsdén kívüli származékos és azonnali ügyletekre (treasury keretszerződés), vagy ISDA Master Agreement, és/ vagy Keretszerződés pénzügyi eszközökre vonatkozó megbízás felvételére, továbbítására, végrehajtására és saját számlás kereskedésére. A szerződéses viszonynak a végrehajtási helyszínnek megfelelő jogi személy (Commerzbank Zrt. vagy Commerzbank AG) és az ügyfél között kell fennállnia.
- Ügyfél által kitöltött Alkalmassági és Megfelelési teszt (a Bszt. hatálya alá tartozó ügyletek esetében)
- Az üzlet megkötéséhez elegendő szabad derivatív limit illetve settlement limit vagy az ügyfél számláján rendelkezésre álló elegendő szabad fedezet. A limitek belső, nem-leszerződött limitek. Az ügyféllel fennálló mindenkori teljes nyitott ügylet állományból a Bank számára keletkező hitel-kockázati kitettséget egy belső limitnyilvántartó rendszer figyeli, és veti össze a megállapított limitekkel. Amennyiben a piaci árak a nyitott állomány vonatkozásában olyan irányba mozdulnak, hogy a Bank kitettsége eléri a megállapított belső limiteket, a Bank megtagadhatja további ügyletek végrehajtását, vagy pótlólagos fedezetet kérhet be az ügyféltől, illetve a nyitott ügylet állományt részben vagy egészben lezárathatja az ügyféllel.

2. Kockázatok

Egy pénzügyi instrumentum kockázata az adott termék jövőbeli hozamával vagy értékével kapcsolatos bizonytalanságot jelenti, ahol a kimenet lehet egyaránt pozitív és negatív is. A kockázat sok tényezőtől tevődhet össze: ezen kockázati tényezők legfontosabb kategóriáit foglaljuk össze az alábbiakban.

2.1 Devizakockázat

A devizaárfolyam-kockázat a jelentős csereérték-változás lehetőségét jelenti a vállalkozás hazájának devizaneme és egy külföldi devizanem, vagy két külföldi devizanem között, beleértve valamelyik deviza teljes értékvesztését is, és ebből adódóan a befektetés teljes értékvesztését vagy treasury ügyletek esetében a korlátlan veszteség lehetőségét is. Amennyiben a treasury ügylet egy ténylegesen fennálló alapkitettségek kockázatának csökkentése céljából jött létre, ez a veszély mérsékeltebb – ugyanakkor (mivel a vállalkozás működésére különböző külső gazdasági, társadalmi, politikai tényezők is hatással lehetnek, illetve a vállalkozás egyedi kockázatokkal is szembesül) nem zárható ki a jelentős veszteség lehetősége tisztán fedezeti célú üzletkötés esetén sem. Mivel Magyarországot nyitott gazdaságnak határozzuk meg, a legtöbb hazai vállalkozás fokozottan szembesülhet a devizaárfolyam-kockázat jelenlétével. Mivel ez a típusú kockázat nagyban befolyásolhatja az Ön vállalkozásának bevételeit, költségeit, jövedelmezőségét vagy akár magát a cégértéket is, így a vállalat vezetőinek a devizakockázat kezelésére különösen nagy hangsúlyt szükséges fektetnie.

Lehetséges példák devizakockázatra:

- Cégének bevételei vagy költségei külföldi devizanemben realizálódnak vagy azok egy másik devizanem függvényében alakulnak
- Cégének termékei vagy szolgáltatásai külföldi piacon külföldi termékekkel való árszereplésnek vannak kitéve

2.2 Kamatkockázat

A kamatláb-kockázat a treasury ügylet értékét vagy kifizetését meghatározó deviza piaci kamatlábjának változásából adódó kockázatot jelenti, mely az ügyletek jellegéből adódóan nemcsak a lejárat napján, hanem a futamidő alatt folyamatosan jelentkezik, és hatással lehet a kamatként kapott vagy fizetett összegek nagyságára, illetve az ügylet

piaci értékére. A kamatláb kockázat magában foglalhatja a treasury ügylet teljes elértéktelenedését, futamidő alatti jelentős értékváltozását, beleértve egyes esetekben nyitott ügylet futamidő alatti lezárása esetén a korlátlan veszteség lehetőségét is. Amennyiben a treasury ügylet ténylegesen fennálló alapkitettségek kockázatának csökkentése céljából jött létre, ez a veszély mérsékeltebb – ugyanakkor (mivel a vállalkozás működésére különböző külső gazdasági, társadalmi, politikai tényezők is hatással lehetnek, illetve a vállalkozás egyedi kockázatokkal is szembesül) nem zárható ki a jelentős veszteség lehetősége tisztán fedezeti célú üzletkötés esetén sem. A kamatkockázat megfelelő kezelése esetén Ön megelőzheti a kedvezőtlen irányú kamatmozgások negatív hatását, kiküszöbölheti kamatköltségeinek megemelkedését, ezáltal növelheti vállalkozásának jövedelemtermelő képességét és cégértékét is.

Lehetséges példák kamatkockázatra:

- Jegybanki alapkamat megváltozása
- Bankközi referencia kamatlábak megváltozása (például: BUBOR, EURIBOR, LIBOR)
- Hozamgörbe eltolódása, vagy meredekségének változása

2.3 Likviditási kockázat

Egy pénzügyi terméket akkor tekinthetünk likvidnek, ha az könnyen, tetszőleges időpontban, viszonylag rövid idő alatt, minimális értékvesztéssel és a tranzakciós költségek alacsony tartásával pénzre váltható. A likviditási kockázat annak a jövedelmezőséget és tőkehelyzetet érintő jelenlegi vagy várható kockázata, hogy a vállalkozás jelentős veszteségek nélkül nem tudja esedékes kötelezettségeit teljesíteni. Megkülönböztetünk finanszírozási és piaci likviditási kockázatot. A finanszírozási likviditási kockázat annak a kockázata, hogy a vállalkozás nem tud megfelelni a várható és váratlan jelenlegi illetve jövőbeli cash-flow-kból és fedezetekből származó kötelezettségeinek anélkül, hogy ez kihatna a napi működésére vagy a piaci helyzetére. A piaci likviditási kockázat annak a kockázata, hogy az intézmény nem képes a megfelelő piaci árakon a pozícióit realizálni, vagy eszközeit értékesíteni, vagy azokat megvásárolni a piacok elégtelen működése vagy zavarai következtében. A piaci likviditási kockázat alatt annak veszélye értendő, hogy egy piaci pozíció nem zárható megfelelően rövid idő alatt piaci áron, csak kedvezőtlenebb árfolyamon, így a megfelelő piaci

ár realizálása megkívánja a pozíció fenntartását, ami likvid eszközök lekötését/felvételét igényelheti, ily módon neheztve a finanszírozási likviditási kockázat kezelését.

2.4 Volatilitási kockázat

A volatilitás az árfolyam adott időtávon megfigyelhető ingadozásának mértékét tükröző jelzőszám. Minél nagyobb egy pénzügyi eszköz árfolyamának az ingadozása, annál kockázatosabb befektetésnek/eszköznek tekinthető, így a volatilitás az adott termék kockázatoságának jellemzésére használható. A volatilitás és annak változása az egyes opciók árát/értékét igen jelentősen befolyásolja, így különböző időpontokban (eltérő volatilitás mellett) ceteris paribus is jelentősen különbözhet az opciók értéke.

2.5 Nyersanyag kockázat

A nyersanyag kockázat a jelentős elmozdulás lehetőségét jelenti a vállalkozás működéséhez, termeléséhez szükséges, vagy a vállalkozás által előállított nyersanyag árfolyamában. Amennyiben a nyersanyag árfolyamára vonatkozó treasury ügylet egy ténylegesen fennálló alapkötés kockázatának csökkentése céljából jött létre, ez a veszély mérsékeltebb – ugyanakkor (mivel a vállalkozás működésére különböző külső gazdasági, társadalmi, politikai tényezők is hatással lehetnek, illetve a vállalkozás egyedi kockázatokkal is szembesül) nem zárható ki a jelentős veszteség lehetősége tisztán fedezeti célú üzletkötés esetén sem.

2.6 Makrogazdasági kockázat

Makrogazdasági kockázatok alatt a gazdaság működésében, folyamataiban (gazdasági növekedés, infláció, munkanélküliség, államháztartási egyensúly, globális tőkepiaci folyamatok) rejlő általános, szisztematikus kockázatokat értjük. Nem diverzifikálható kockázat, mely minden típusú pénzügyi eszközre, befektetésre hatással van. Sok egyéb mellett az alábbi két kockázattal különösen érdemes számolni a pénzügyi eszközök, szolgáltatások vásárlása során:

- **Inflációs kockázat:** a makrogazdasági kockázatoknak egy fontos típusa, amely a befektetések reálhozamának értékére van közvetlen hatással. Nominálisan rögzített hozamú befektetések reálhozamát leginkább az infláció változása határozza meg. Az infláció alakulása minden pénzügyi eszközre hatással van.

- **Ország kockázat:** a makrogazdasági kockázatoknak egy fontos típusa, annak a veszélye, hogy egy ország gazdasági szereplői politikai-gazdasági események, vagy adminisztratív korlátozások miatt nem tudják, vagy nem akarják fizetési kötelezettségeiket teljesíteni, és ezért a befektetőket veszteség éri. Az országos és helyi politikával és szabályozással összefüggő kockázatok tekintetében a nemzetközi hitelminősítők kockázati besorolása adhat iránymutatást.

2.7 Hitelkockázat

Hitelkockázat alatt az adós jövőbeli fizetőképességéből vagy hajlandóságából eredő nem-fizetés kockázatát értjük. Két fajtáját különböztetjük meg:

- **Kibocsátói kockázat:** a hitelkockázat egy típusa, mely értékpapír befektetés esetén jelentkezik. Az értékpapír kibocsátójának fizetéseképtelensége vagy csődje esetén lehetséges, hogy az értékpapír tulajdonosa nem vagy csak részben kapja vissza befektetett tőkéjét, illetve ennek kamatait vagy hozamait.
- **Partner kockázat:** a hitelkockázatnak egy típusa, amikor egy ügylet elszámolása során a másik fél esetleges nem teljesítése (pl. végelszámolás, csőd stb.) miatt a vállalkozásnak vesztesége keletkezik.

2.8 Működési (operációs) kockázat

Operációs kockázat alatt a külső-belső folyamatok nem megfelelő tervezéséből, vagy azok hibás végrehajtásából, az alkalmazott technikai berendezések meghibásodásából, természeti katasztrófákból, emberi mulasztásból vagy szándékos visszaélésből származó veszteség lehetőségét értjük.

3. Treasury termékek

3.1 Azonnali deviza konverzió

3.1.1 Konverzió a Bank hivatalos devizaárfolyamán (fixing)

A Bank minden munkanap kétszer, 12.00 és 13.00 óra között illetve 15.00 és 16.00 óra között hozzá nyilvánosságra hivatalos devizaárfolyamait (deviza fixing) a Bank honlapján. A fixing árfolyamon számolódnak el a deviza konverzióval járó átutalások és számlamozgások. A fixinggel kapcsolatban részletes információ a Bank pénzforgalmi üzletszabályzatában található

3.1.2 Konverzió egyedi, piaci árfolyamon

A Bank végrehajtási politikájában meghatározott minimum összeget meghaladó összegű átváltási igény esetében, a treasury ügyletkötésre vonatkozó egyéb feltételek fennállása esetén az ügyfélnek lehetősége van telefonon egyedi, piaci áras deviza konverzió kérésére is. A Bank ez esetben az aktuális piaci viszonyokból kiindulva jegyez árfolyamot, a konkrét ügyfél igény, és az üzlet paramétereinek ismeretében, versenyhelyezete és árazási politikájával összhangban. Ezt az árat az ügyfél elfogadhatja, ez esetben létrejön az üzlet; vagy elutasíthatja, ez esetben a konverzióra a kiajánlott árfolyamon nem kerül sor.

A piaci árfolyam alapesetben spot értéknapra vonatkozik. A spot értéknap az üzletkötést követő második banki munkanap (T+2 nap).

A gyakorlatban előfordulhat, hogy az ügyfél a spot (T+2) értéknapnál rövidebb, T vagy T+1 napra szeretne konverziót kötni. Ebben az esetben a Bank a spot értéknapra jegyzett árfolyamot módosítja a megfelelő ún. swap pontokkal, amelyek a két adott deviza kamatkülönbözetét tükrözik, és ezen módosított árfolyamon történik az üzletkötés.

3.1.3 Limitáras megbízás („firm order”)

Az ügyfél meghatározott limitáron, meghatározott mennyiségben történő vételre vagy eladásra ad megbízást a Banknak (az ügyfél az ügylet minden paraméterét – devizapár, vásárlás/eladás, értéknap, take-profit/stop-loss, kitűzött limit árfolyamszint – pontosan meghatározza), amelyet a Bank akkor teljesít, ha a Bank által jegyzett árfolyam az ügyfél által megadott limitet eléri. Limitáras megbízás maximum 30 naptári napra adható. A megbízást a Bank akár éjszaka is teljesíti, az adott üzleti nap végén érvényes megbízások saját számlára való továbbadásával bankközi partnerei felé. Stop-loss megbízás (vagyis amikor az ügyfél a megbízás kiadásakor érvényes piaci árszint alatti limit árfolyamon kíván eladni, illetve a piaci szint feletti meghatározott limit-árfolyam elérésekor kíván venni) esetében a Bank hirtelen és nagymértékű árfolyammozgások esetén nem tudja garantálni a megbízás limitáron való teljesítését.

Példa limitáras megbízásra:

- Ön úgy véli, hogy az aktuális EUR/HUF árfolyamszint – legyen ez 300 – emelkedni fog a jövőben, és eléri a 310 forintos szintet. Ön limitáras megbízást ad a Banknak, hogy 100 000 eurót váltsunk át forintra, ha az árfolyam elérte a kívánt szintet a következő 14 napban.
- Amennyiben az árfolyam a várt irányba mozdul el, és a Bank eladási árfolyama a következő két hétben bármikor eléri az Ön által megadott 310-es árfolyamszintet, az eladási megbízást a Bank automatikusan végrehajtja, és erről Önt azonnal értesíti.
- Amennyiben ez az árfolyamszint mégsem teljesül a megbízásban megszabott időszávon belül, a megbízás megszűnik, és Önnek lehetősége van a 100 000 euróját az aktuális piaci devizaárfolyamon átváltania, vagy újabb limitáras megbízást adni.

3.1.4 Árfolyamkövetés („call order”)

Az ügyfél árfolyamkövetést kérhet a Banktól a hívás napján 17:00 óráig. Árfolyamkövetésre vonatkozó megbízás nem adható ki az adott üzleti napon túlra. Az árfolyamkövetéses megbízás keretében a banki munkatársak az ügyfél által meghatározott árfolyam bekövetkeztekor felhívják az ügyfelet, így annak lehetősége van a hívás időpontjában az aktuális piaci árfolyamon megbízást adni. Az árfolyamkövetésre adott megbízás önmagában egyik fél részéről sem jár kötelező erejű, a célárfolyam elérésekor automatikusan végrehajtandó üzletkötéssel. A Bank – különös tekintettel a telekommunikációs eszközök esetleges technikai hibáira, a piac gyors változására, illetve az ügyfél esetleges elérhetetlenségére – nem vállal kötelezettséget arra, hogy az ügyfelet a kívánt árfolyam elérésekor minden esetben azonnal értesíteni tudja.

Példa árfolyamkövetéses megbízásra:

- Ön úgy véli, hogy az aktuális EUR/HUF árfolyamszint – legyen ez 300 – emelkedni fog, és adott napon akár elérheti a 302 forintos árfolyamszintet. Ön eurót kíván eladni, de nem lesz napközben az irodájában, ezért árfolyam-követéses megbízást ad a Banknak.
- Amennyiben az árfolyam valóban eléri a kitűzött szintet, munkatársunk kapcsolatba lép Önnel, és ekkor lehetősége van dönteni, hogy üzletet kíván kötni az aktuális árfolyam mellett, vagy kívár egy esetleges még kedvezőbb árfolyamszintig
- Amennyiben ez az árfolyamszint mégsem teljesül adott napon belül, a megbízás megszűnik, és Önnek lehetősége van a nap végén megkötni az üzletet az érvényes piaci árfolyam mellett, vagy másnap újabb árfolyamkövetéses megbízást adni.

3.1.5 Konverzió a bank elektronikus platformján

A Bank külön megállapodás alapján lehetőséget biztosít ügyfeleinek egy olyan web-alapú elektronikus platformon történő üzletkötésre, amelyen az ügyfél közvetlenül, Bank munkatársával történő személyes vagy telefonos érintkezés nélkül, a platformon köti meg a konverziós üzletet a Bankkal. A platformon történő üzletkötéssel kapcsolatban bővebb információval munkatársaink tudnak szolgálni.

Az azonnali konverzió előnyei:

- Az azonnali (spot) fx piac a leglikvidebb piac, az ár transzparens, és könnyen megfigyelhető, és az üzlet könnyen megköthető.
- Nem szükséges derivatív limit hozzá, és a fedezet rendelkezésre állása esetén settlement limit sem.
- Nem tartozik a MiFid hatálya alá.

Az azonnali konverzió kockázatai:

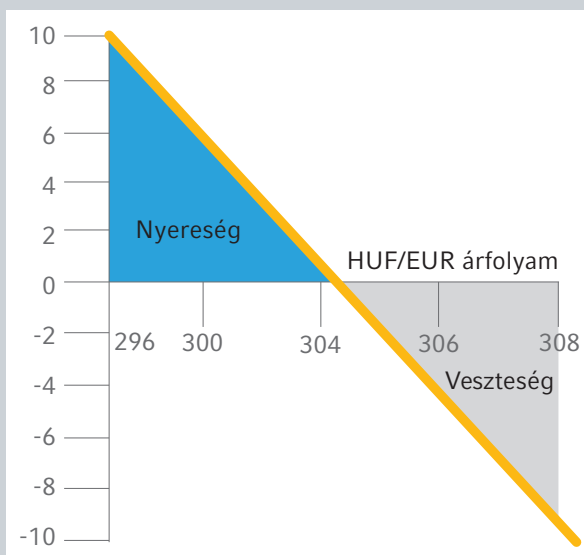
- Noha magának a terméknek alacsony a kockázata, az előre ismert üzleti cash-flow kockázata nem fedezhető hatékonyan az azonnali konverzióval.
- A vállalkozás ki van téve az aktuális piaci árfolyam kedvezőtlen elmozdulásának

3.2 Határidős deviza konverzió (FX forward)

A forward olyan határidős ügylet, ahol a Bank és az ügyfél megállapodnak bizonyos mennyiségű adott deviza meghatározott árfolyamon történő vételéről vagy eladásáról rögzített jövőbeni időpontra szóló teljesítéssel. A határidős kötési árfolyam kiszámítása jellemzően két tényező alapján történik: a mindenkori spot árfolyam és a két deviza időarányos kamatkülönbségének árfolyampontokban kifejezett értéke.

A határidős ügylet az árfolyamkockázat kiküszöbölésének legegyszerűbb módja, mely által az ügyfél fixálhatja egy adott deviza jövőbeni árfolyamát. Egy határidős ügylet esetén az üzletkötés pillanatában rögzítjük az üzletkötés összegét, az árfolyamot, a lejáratot, de a pénzügyi teljesítésre csak a lejárat napján kerül sor.

Példa határidős deviza konverzióra:

- Az Ön vállalkozása 30 nap múlva kapja meg a külföldi vevőjének szállított áru ellenértékét, 100 000 eurót,
- Ön úgy véli, hogy a következő egy hónap során az EUR/HUF árfolyam csökkenni fog.
- Az árfolyamkockázat kezelése érdekében a Banktól egy FX forward (határidős) ügyletet jegyzését kéri. A jelenlegi spot vételi árfolyam 303,50, az aktuális kamatkülönbség (forward pontok) pedig a harminc napos időszakra 70 fillér, így a Bank határidős vételi árfolyama 304,20.
- Ha elfogadja a jegyzett árfolyamot, akkor létrejön a határidős ügylet, amelyben rögzítik az Ön által eladott összeget, a fenti árfolyamot, és a 30 napos periódus végét.
- 30 nap múlva Ön leszállítja (a Bank betérheli) a 100 000 eurót 304,20 árfolyam mellett, és megkapja (a Bank a számláján jóváírja) az ennek megfelelő forintösszeget (30 420 000 Ft-ot), függetlenül az időközben bekövetkezett árfolyammozgástól.
- Az ábra a határidős üzleten elért nyereséget/veszteséget mutatja a lejáratkori árfolyam függvényében, amely pont ellenében mozog az alapügylet nyereségfüggvényével. Így az összesített pozícióval (alap ügylet+hedge) megvalósul a teljes fedezettség, vagyis az árfolyam nem befolyásolja a pénzáram hazai devizában kifejezett értékét.

A határidős konverzió előnyei:

- Amennyiben az ügylet az alapkitettségek mérséklésére jött létre, akkor csökkenti az ügyfél összesített piaci kockázatát. Az árfolyamkockázat csökkentése előre ismert, az üzletkötéskor fixált átváltási árfolyamon történik.
- További költségektől mentes, a jegyzett árfolyam már minden költséget tartalmaz.
- Ellentétes irányú forward ügylettel az ügylet egyszerűen lezárható.
- A fedezett devizánál magasabb forintkamat esetén a határidős árfolyam magasabb a spot árfolyamnál, így export árbevétel fedezése esetén (deviza határidős eladásánál) a kamatkülönbség kedvezően befolyásolja a határidős árfolyamot.

A határidős konverzió kockázata:

- Az ügylet a megkötés után kötelezettségvállalás a Bank és az Ön részéről is, amely nem változtatható, csupán ellentétes irányú ügylettel vagy pénzügyi elszámolással zárható.
- Amennyiben az alapkitettségek megszűnnek, az azt fedezni hivatott határidős ügylet maga nyitott devizapozíciót jelent.
- A veszteség potenciális mértéke elméletileg korlátlan.
- A fedezett devizánál magasabb forintkamat esetén a határidős árfolyam magasabb a spot árfolyamnál, így import költség fedezése esetén (deviza határidős vételénél) a kamatkülönbség kedvezőtlenül befolyásolja a határidős árfolyamot.
- Kedvezőtlen árfolyammozdulás esetén a limitet meghaladhatja az ügylet Bank által számított limitigénye, és a Bank pótfedezetet kérhet be.

4.1 FX swap (devizacsere) ügylet

Az FX swap olyan ügylet, ahol a Bank és az ügyfél megállapodnak bizonyos mennyiségű adott deviza meghatározott árfolyamon történő vételéről vagy eladásáról rögzített azonnali, vagy jövőbeni időpontra szóló teljesítéssel, valamint ugyanezen devizák egy előzőnél későbbi időpontban történő ellentétes irányú cseréjéről. A két csereügylet árfolyamának kiszámítása jellemzően két tényező alapján történik: a mindenkori spot árfolyam és a két deviza időarányos kamatkülönbözetének árfolyampontokban kifejezett értéke. Az FX swap üzlettel az ügyfél egy adott napi deviza pozícióját „görgetheti el” egy jövőbeli időpontra, és így a különböző devizákban fennálló likviditási pozícióját kezelheti költség és limit-hatékony módon. A Bank egy lejáró devizapozíció FX swappal történő görgetését maximum kétszer engedti, de csak abban az esetben, ha a görgetés nem lépi át a naptári év végét, és a görgetés hossza nem több mint 6 hónap.

Példa fx swapra:

- Az Ön vállalkozása jelenleg forinttöbblettel rendelkezik, ám most euróban szükséges fizetnie szállítójának 100 000 eurót, és nincs fölös euró likviditása. Emellett tudja, hogy 30 nap múlva külföldi vevője euróban fogja kifizetni az Ön által leszállított áru ellenértékét, szintén 100 000 eurót.
- Ez esetben a Bank az Ön számára FX swap (devizacsere) ügyletet ajánl, amely révén most devizához juthat, anélkül, hogy az euró likviditás megteremtése érdekében egy egyirányú devizakonverzióval egy új devizapozíciót nyitna.
- A Bankkal köt egy fx swapot, ahol az üzlet közelebbi (spot) lábán 100 000 eurót vásárol spot árfolyamon forint ellenében – pl. 305 forint/euróárfolyamon –, és a távolabbi lábán elad 100 000 eurót 30 nappal későbbi időpontra, 305,70-es árfolyamon.

Az fx swap előnyei:

- Az fx swap egy másik deviza fedezete mellett felvett rövid lejáratú kölcsönnek vagy kihelyezésnek tekinthető, amely nagyon hatékony és költségtakarékos módja a különböző devizákban fellépő likviditási igények kezelésének.
- Az fx swappal korábban (amikor még a fedezni kívánt pénzáram pontos időpontja nem volt ismert, csak összege és iránya) kötött határidős ügyleteinket tudjuk finomhangolni, vagyis a fedezeti üzlet lejáratát a tényleges pénzáramok időpontjához igazítani, és így nem kell külön finanszírozásról, vagy átmeneti betételhelyezéshez folyamodni.
- Az üzletnek nincs külön költsége, a jegyzett árfolyam már minden költséget tartalmaz.

Az fx swap kockázatai:

- Amennyiben az fx swap ügylet mindkét lába nyitva van, mind a közelebbi, mind a távolabbi lábán fut kockázatot az ügyfél abból fakadóan, hogy a swap pontok megváltozhatnak, melyet részben a piaci árfolyam, részben a kamatkülönbözet, részben pedig a lejárat dátumig hátralévő futamidő befolyásol, tehát közvetett módon árfolyamkockázatot is fut. Ebben az esetben az ügylet zárása egy ellentétes irányú devizacsere ügylet kötésével történik, melyen az ügyfélnek vesztesége keletkezhet.
- Amennyiben már csak a devizacsere ügylet távolabbi lába él, akkor az ügyfél gyakorlatilag egy határidős ügylettel rendelkezik. Ez esetben az ügyfél a határidős árfolyamnál kedvezőtlenebb lejáratkori árfolyamszintek esetén is köteles a határidős árfolyamszinten végrehajtani a lejárat lábás konverziót, azaz árfolyamvesztést realizálni. Az esetleges árfolyamvesztés nagysága elméletileg korlátlan.
- Kedvezőtlen árfolyam elmozdulás esetén a limitet meghaladhatja az üzlet Bank által számított limitigénye, és a Bank pótfedezetet kérhet be.

4.2 FX opciós ügylet (plain vanilla)

Az opció egy olyan adásvételi szerződés, melynek keretében az opció jogosultja opciós díj kifizetése fejében megvásárol, az opció kiírója pedig elad egy olyan jogosultságot (de nem kötelezettséget), amely alapján az opció jogosultja egy meghatározott jövőbeli időpontban (európai), vagy meghatározott időszak alatt folyamatosan (amerikai), egy meghatározott árfolyamon, egy meghatározott mennyiségű pénzügyi eszközt eladhat (put) vagy megvehet (call).

Az ügyfél az opció megvásárlását követően a mindenkori opciós díj fejében értékesítheti az opciót, vagy a lejáratkor az opciós jogával élhet, vagy megteheti azt is, hogy a lejáratkor nem él az opciós jogával. Abban az esetben, ha a vételi opció jogosultja él vételi jogával, úgy az opció kötelezettjének a meghatározott pénzügyi eszközt vagy devizát teljesítenie kell. Ha az eladási opció jogosultja él eladási jogával, az opció kötelezettjének a meghatározott pénzügyi eszköz vagy deviza ellenértékét kell teljesítenie.

Európai típusú opció

Az árfolyamot csak a lejáratkor vizsgáljuk.
Az opció jogosultja a lejáratkor akkor fog élni opciós jogával, ha a kötési árfolyam a lejáratkori piaci árfolyamnál kedvezőbb.

Amerikai típusú opció

Az árfolyamot a teljes futamidő alatt, vagyis az opció megkötésétől a lejáratig vizsgáljuk.
Az opció jogosultja a futamidő alatt bármikor élhet jogával, amennyiben a kötési árfolyam az aktuálisan elérhető piaci árfolyamnál kedvezőbb.

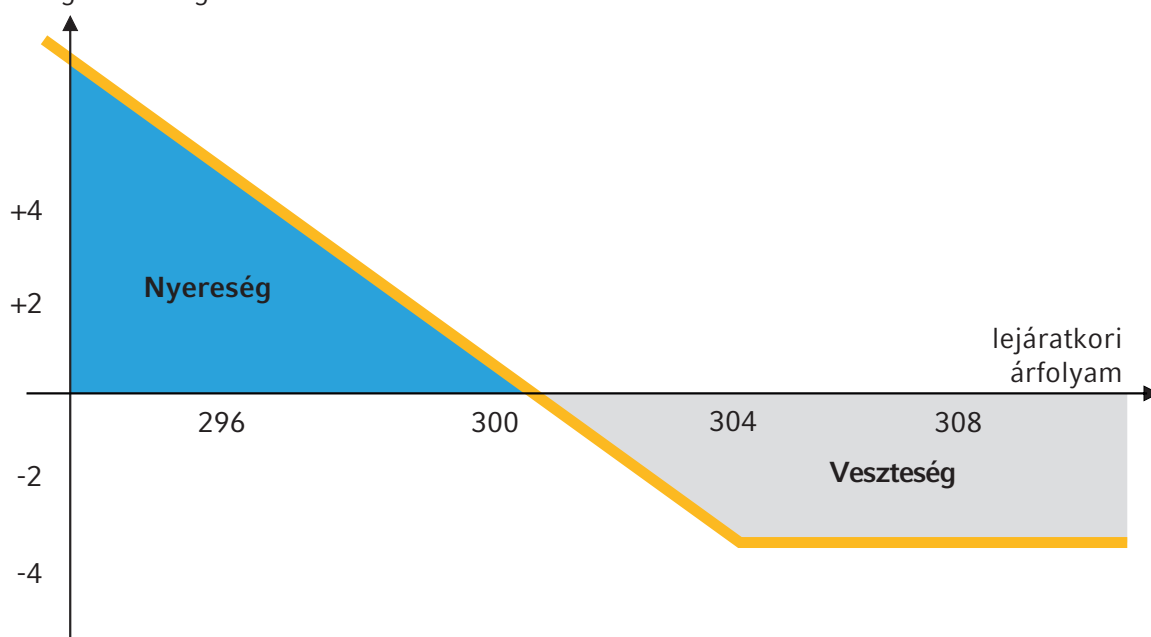
4.2.1 Eladási (put) opció

Kétoldalú ügylet, melyben az opciót megvásárló fél opciós díj ellenében egy meghatározott pénzügyi eszköz vagy deviza meghatározott jövőbeli időpontban előre meghatározott áron való eladására szerez jogot.

Példa eladási (put) opció vételére:

- Az Ön vállalkozása 90 nap múlva kapja meg a külföldi vevőjének szállított áru ellenértékét, 100 000 eurót, amelyet forintra szeretne váltani.
- A jelenlegi spot árfolyam 305,00, a határidős árfolyam 306,50. Ön arra számít, hogy az euró tovább erősödik a következő 3 hónapban, akár 310-ig is, de ha mégsem igazolódik be a várakozása, akkor is el akarja kerülni, hogy 304 alatt kelljen értékesítenie az euróját.
- Ezért egy eladási (put) opció megvásárlása mellett dönt, ahol a kötési árfolyam (strike price) 304,00. Az opcióért járó opciós díjat az ügylet megkötésekor kifizeti a Banknak.
- 90 nap múlva akkor fog élni az opciós szerződésben biztosított eladási jogával, ha az aktuális árfolyam 304 alatt van: ez esetben 304-en eladja a Banknak a 100 000 eurót. Ha ezzel szemben 90 nap múlva az aktuális árfolyam – várakozásának megfelelően – valóban magasabb mint 304, akkor a kedvezőbb piaci spot árfolyamon adja el a devizáját, és az opciós jogával nem él.

Nyereség/veszteség

A vásárolt eladási opció előnyei:

- Az opció jogosultja egy joggal és nem kötelezettséggel rendelkezik: könnyen részesülhet az árfolyam kedvező irányú elmozdulásából, míg a (fedezés szempontjából) kedvezőtlen elmozdulás esetén nem hívja le az opciót.
- Korlátozott veszteség, annak maximális mértéke az opciós díj
- A vásárolt opcióhoz nincs szükség derivatív limitre.

A vásárolt eladási opció kockázatai:

- Az opciós díj költséget jelent, amely az ügylet elején betérhelésre kerül.
- Ha az opció értéktelenül jár le, akkor a kifizetett opciós díj „veszteségként” jelentkezik

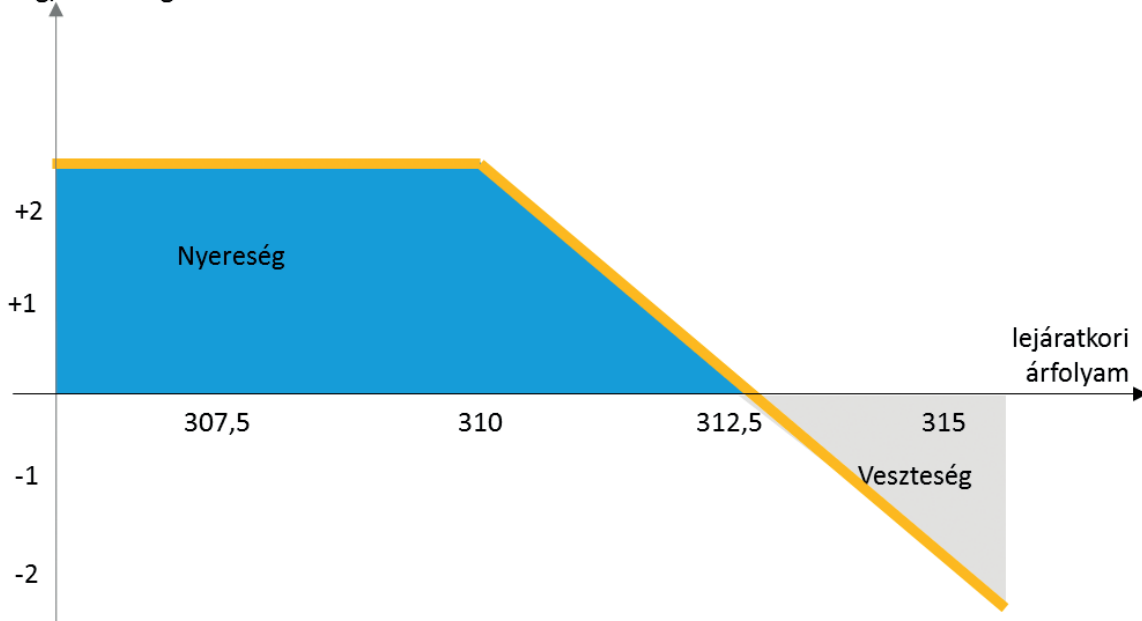
5.1.1 Vételi (call) opció

Kétoldalú ügylet, melyben az opciót megvásárló fél opciós díj ellenében egy meghatározott pénzügyi eszköz vagy deviza meghatározott jövőbeli időpontban előre megállapított árfolyamon történő vásárlására szerez jogot a másik féltől.

Példa vételi (call) opció eladására:

- Az Ön vállalkozása 90 nap múlva kapja meg a külföldi vevőjének szállított áru ellenértékét, 100 000 eurót. A devizát kedvező árfolyam esetén hajlandó eladni, de nem követ szigorú fedezési stratégiát, és nem szükséges azt mindenképpen forintosítani.
- A jelenlegi spot árfolyam 305,00, a határidős árfolyam 306,50. Ön arra számít, hogy az euró a jelenlegi árfolyamszinten fog mozogni a következő 3 hónapban, de egy 310-es árfolyamszintet már kedvezőnek tartana a devizája értékesítésére.
- Ezért egy vételi (call) opció eladása mellett dönt, ahol a kötési árfolyam (strike price) 310,00. Az opcióért járó opciós díjat az ügylet kötésekor jóváírja Önnek a Bank.
- 90 nap múlva az akkori spot árfolyam függvényében két dolog történhet. Ha az árfolyam 310-en vagy afölött van, a Bank él opciós jogával és megvásárolja Öntől a devizát 310-es árfolyamon. Ez esetben az eredeti határidősárfolyamnál kedvezőbbben, a vonzónak tartott szinten értékesítette a devizáját. Ha az aktuális árfolyam 310 alatt van, akkor a Bank nem él opciós jogával, az lejár értéktelenül, és az üzlet lezárul. Utóbbi esetben Ön szabadon dönthet, hogy értékesíti az aktuális piaci árfolyamon, vagy megvárja a kedvezőbb árfolyamszintet. Az üzlet lején kapott opciós díj mindenképpen bevételt jelent, amely a végső eladási árfolyam átlagát javítja.

Nyereség/veszteség

Az eladott vételi (call) opció előnyei:

- Az opció kiírója opciós díjat kap, amely az ügylet megkötésekor jóváírásra kerül.
- Ha az opció értéktelenül jár le, akkor a kiíró részére kifizetett opciós díj „nyereségként” jelentkezik. Stabil árfolyam esetén az eladott opcióért kapott díj plussz bevételt generálhat.

Az eladott vételi (call) opció kockázatai:

- Az eladott opciót a kötési árfolyam fölött lehívja a Bank, így az a fölötti árfolyamelmozdulásból a kiíró nem részesül.
- Nem alkalmas prudens fedezési stratégia megvalósítására, kedvezőtlen irányú árfolyam elmozdulás ellen nem véd. esetén nem nyújt védelmet.
- A potenciális veszteség elvileg korlátlan.
- Opció kiírásához szükséges kellő mennyiségű szabad derivatív limit. Kedvezőtlen árfolyam elmozdulás esetén a limitet meghaladhatja az üzlet Bank által számított limitigénye, és a Bank pótfedezetet kérhet be.
- Az opció kötelezettje számára kedvezőtlen ármozgást okozhatnak az opciós piacon az azonnali devizapiaci árfolyammozgások, a volatilitás változása, a hátralévő futamidő csökkenése, a kamatlábak változása. Bizonyos esetekben likviditáshiány is előfordulhat az opciós piacon, mely befolyásolhatja az elérhető árakat.
- Ha az opció értéktelenül jár le, akkor a kifizetett opciós díj „veszteségként” jelentkezik.

5.2 Két-devizás strukturált befektetés

A két-devizás strukturált befektetés egy olyan lekötött megtakarítási forma, amely az azonos futamidejű normál fix lekötésű betétre fizetett piaci kamatnál magasabb hozamot biztosít adott devizában, amennyiben a két-devizás strukturált befektetés vásárlója vállalja annak lehetőségét, hogy a befektetett összeg visszafizetése másik devizában is történhet a konverziós feltétel teljesülése esetén.

A két-devizás strukturált befektetés magában foglal egy lekötött betétet és egy a Bankot megillető deviza eladási/devizavételi jogot, amelynek összege megegyezik a lekötött betét összegével. A Bank vételi/eladási joga gyakorlásának fedezete a lekötött betét.

Az adott devizában elhelyezett összeget azzal a fenntartással fogadja el a Bank, hogy a lejárat értéknapján a befektetés összegét egy másik devizában fizeti vissza, amennyiben a feltételes konverzió napján a két deviza közötti árfolyam (referencia árfolyam) magasabb vagy alacsonyabb – az átváltás irányától függően – az előre meghatározott feltételes konverziós árfolyamnál (konverziós feltétel).

Ez a két-devizás strukturált befektetés vásárlója általi átváltási kötelezettségvállalás eredményezi a piacinál magasabb

kamatot a lekötött betétre. A kamatfizetés azonban mindig a betétben elhelyezett devizával azonos devizában történik, függetlenül attól, hogy a befektetett összeg átváltásra került-e vagy sem.

Példa két-devizás strukturált befektetésre (EUR befektetés):

- 1 millió EUR betétet helyez el 15 napra két-devizás strukturált befektetésbe,
- Spot piaci árfolyam: 312 EUR/HUF,
- Feltételes konverziós árfolyam: 314 (az árfolyamszint, amit ha elér, vagy meghalad a lejáratkori spot árfolyam, a befektető EUR helyett HUF-ban kapja vissza a betét névértékét, vagyis ez a befektető által eladott EUR vételi opció kötési árfolyama.
- Két-devizás strukturált befektetésre fizetett kamat mértéke: 15% p.a.
- Lejáratkor:
 - Ha a spot árfolyam alacsonyabb, mint 314,00 az ügyfél EUR-ban kapja vissza az 1 millió EUR tőkéjét, plusz a 15% p.a. kamatot. Vagyis nem történik konverzió, mivel a Banknak nem éri meg élni az opciós jogával.
 - Ha a spot árfolyam magasabb, mint 314,00 a tőkét a befektető 314-en konvertálva, HUF-ban kapja meg, a 15% kamatot pedig EUR-ban. Vagyis a Bank él vételi opciós jogával.

A két devizás strukturált befektetés előnyei:

- Hasonló futamidejű piaci betéteknél akár jelentősen magasabb kamat.
- Amennyiben a tőkerész átváltásra kerül, az kedvezőbb árfolyamon történik, mint a lekötéskor elérhető spot árfolyam.
- A befektetéshez nem kell derivatív limit.

A két devizás strukturált befektetés kockázatai:

- Ha a két-devizás strukturált befektetés teljesül, vagyis, ha a referencia árfolyam deviza befektetés esetén a feltételes konverziós árfolyam felett, forint befektetés esetén pedig a feltételes konverziós árfolyam alatt van, a befektetett összeg átváltásra kerül a feltételes konverziós árfolyamon, amely árfolyam kedvezőtlenebb, mint az aktuális piaci árfolyam. Az így keletkezett veszteség akár meghaladhatja a betét piacinál magasabb kamatozásából származó előnyöket.
- A befektetés a hagyományos betétekkel szemben nem feltörhető.
- A befektetés a hagyományos betétekkel szemben nem tőkegarantált, mivel egy esetleges konverzió esetén az átváltás miatt a befektetés értéke csökkenhet.

5.3 Limitáras (barrier) opciós ügyletek

A limitáras (barrier) deviza opciók hasonlóak a plain vanilla opciókhoz, azzal a különbséggel, hogy itt belép egy új elem, az ún. barrier vagy limit árfolyam. A spot piaci árfolyamnak a limit szinthez képesti alakulásától függ, hogy az opció létrejöne-e vagy megszűnik: ha a piacon az árfolyam meghatározott időpontban vagy futamidőn belül eléri ezt a barrier szintet, akkor az opcióval valami történik, pl. életbe lép vagy éppen megszűnik. Ennek megfelelően megkülönböztetünk knock-in illetve knock-out opciókat.

A barrier opciók alkalmazása azért nagyon gyakori, mert a hasonló paraméterű plain vanilla opcióknál jellemzően olcsóbbak, ezért használhatók hatékonyan a különböző opciós struktúrákban. Ugyanakkor fedezeti stratégia megvalósítására csak korlátozottan alkalmasak, mert kedvezőtlen piaci mozgás esetén a barrier kiütődésével a fedezettség megszűnhet még a lejárat előtt.

Knock-in opció

Ha a spot árfolyam eléri a barrier árfolyamot, akkor az opció átalakul plain vanilla opcióvá.

Knock-out opció

Ha a spot árfolyam eléri a barrier-t, akkor az opció megszűnik.

Európai típusú barrier

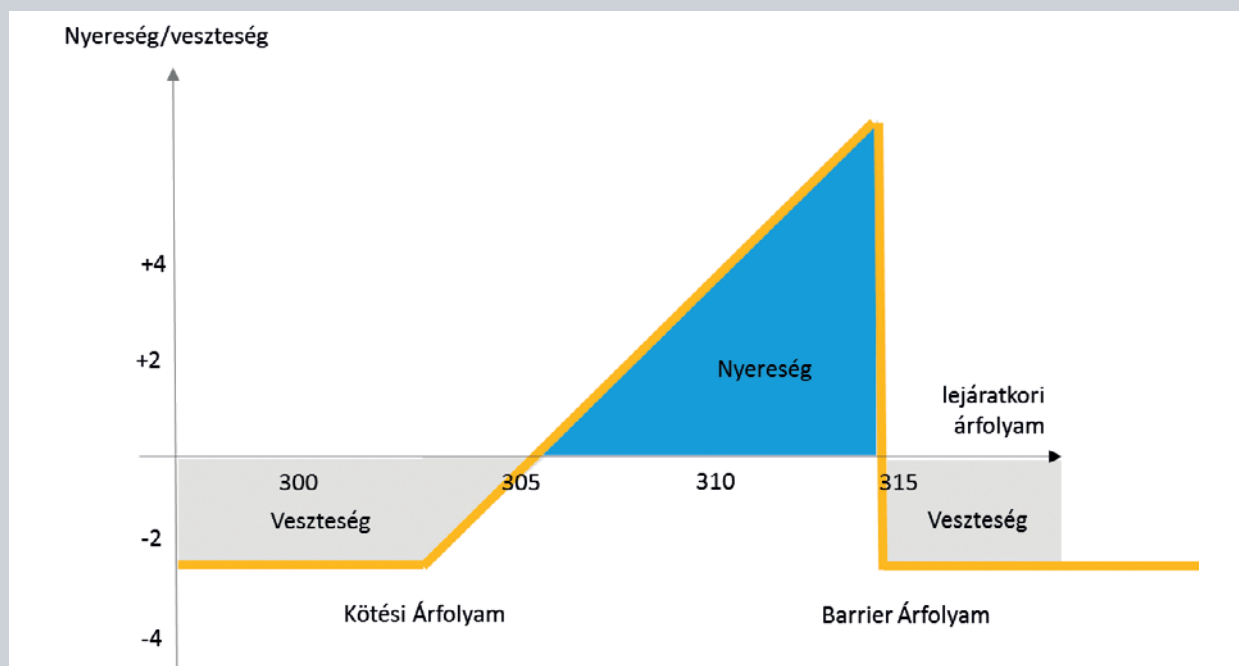
Amikor a barrier árfolyamot csak az opció lejárat napján (expiry date) figyeljük egy előre meghatározott időpontban. Eltérő megállapodás hiányában az opció lejárat napja (expiry date) mindig az opciós konverzió elszámolásának napját (delivery date) megelőző második munkanapon történik.

Amerikai típusú barrier

Amikor a barrier árfolyamot az opció megkötésétől a lejáratáig (expiry date-ig) figyeljük.

Példa knock-out barrier (up and out) call opció vételére:

- Az Ön vállalkozásának eurót kell vásárolnia, mert 90 nap múlva ki kell egyenlítenie egy devizás szállítójának a számláját. A jelenlegi spot árfolyam 300, és alapvetően euró gyengülésre számít, de tart tőle, hogy egy esetleges piaci turbulencia esetén az EUR árfolyam főszaladhat akár 310-ig is. Ezért vásárolni kíván egy out-of-the-money vételi opciót, 302-es kötési árfolyammal. De a plain vanilla verzióban ennek még mindig túl magas lenne az opciós díja (prémium), ezért ajánlatot kér egy olyan barrier vételi opcióra, amelynek kötési árfolyama 302, a 315-ös árfolyamot elérve pedig kiütődik, vagyis megszűnik. Ennek ára lényegesen kedvezőbb lehet.
- Ha a 90 nap alatt a piaci árfolyam nem éri el a barrier szintet, vagyis végig 315 alatt marad az árfolyam, az opció lejártakor, az aktuális piaci árfolyam függvényében élhet az opciós jogával, és 302-n vásárolhat eurót (ha 302 fölött van az árfolyam), vagy hagyhatja végrehajtás nélkül lejárni az üzletet (ha 302 alatt van az árfolyam), hiszen utóbbi esetben jobban megéri a spot piacon beszerezni a devizát.

A barrier opció előnyei:

- A hasonló paraméterű plain vanilla opcióknál a vásárolt barrier opciók opciós díja alacsonyabb.
- Barrier opciók használatával lehetséges a forwardnál lényegesen kedvezőbb szintetikus határidős árfolyam elérésére.
- A tranzakció további költségektől mentes, az összes díjat az opciós díj tartalmazza.
- A barrier és a kötési árfolyam tetszőlegesen alakítható, és így a konstrukció teljes mértékben testre szabható.
- Korlátozott veszteség, annak maximális mértéke az opciós díj.
- A vásárolt opcióhoz nincs szükség derivatív limitre.

A barrier opció kockázata:

- Knock-in opció esetén az opció vásárlója csupán akkor védett, ha a knock-in esemény bekövetkezik, és aktiválódik az opcióból származó jog. Ez nem szükségszerűen következik be.
- Knock-out opció esetén az opció vásárlója elveszítheti jogát a knock-out esemény bekövetkeztével, amivel megszűnik a megvásárolt opció által biztosított védelme.
- Az opciós díj költséget jelent, amely az ügylet elején betervezésre kerül.
- Eladott opció esetén a potenciális veszteség elvileg korlátlan.
- Az opció kiírásához szükséges kellő mennyiségű szabad derivatív limit. Kedvezőtlen árfolyam elmozdulás esetén a limitet meghaladhatja az üzlet Bank által számított limitigénye, és a Bank pótfedezet kérhet be.
- Az opció értékét befolyásolják az azonnali devizapiaci árfolyammozgások, a volatilitás változása, a hátralévő futamidő, a kamatlábak változása. Bizonyos esetekben likviditáshiány is előfordulhat az opciós piacon, mely befolyásolhatja az elérhető árakat.
- Ha az opció értéktelenül jár le, akkor a kifizetett opciós díj „veszteségként” jelentkezik.

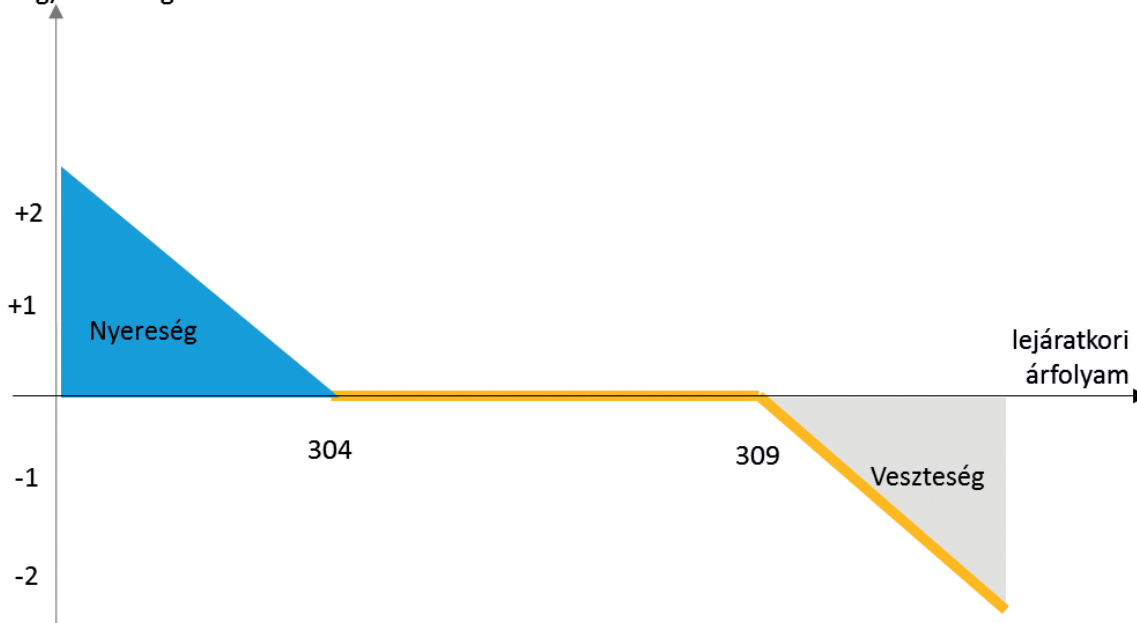
5.4 Sávós forward (range forward vagy risk-reversal)

A sávós határidős ügylet egy call vagy put opció vételéből és egy put vagy call opció eladásából áll, ahol a deviza eladási jog és kötelezettség árfolyamszintje különböző. A sávós forward az egyszerű forwardnál nagyobb rugalmasságot biztosít. A sávós forward segítségével a határidős árfolyam körüli sávban rögzíthető a fedezni kívánt deviza jövőbeli árfolyama. A termék segítségével az ügyfél korlátozott mértékben részesedhet egy esetleges lejáratkori, számára kedvező árfolyam elmozdulásból, ezért cserébe a forwardnál kedvezőtlenebb árfolyamszinten élvez védelmet egy esetleges árfolyam mozgással szemben.

Példa sávós forward eladásra:

- Az Ön vállalkozása 90 nap múlva kapja meg a külföldi vevőjének szállított áru ellenértékét, 100 000 eurót, amelyet forintra szeretne váltani.
- A jelenlegi spot árfolyam 305,00, a határidős árfolyam 306,50. Ön a forward árnál kedvezőbb árfolyamszintet remél, de biztosítani szeretné, hogy legalább 304-as árfolyamon el fogja tudni adni az euróját egy esetleges gyengülés esetén is. Ezért egy sávós forwardot köt 304 és 309 sávszélekkel.
- Így lehetősége van akár a forward árfolyamnál kedvezőbb szinten is értékesíteni a devizáját, de a 309 fölötti árfolyamszintekből már nem részesedhet. Ugyanakkor védelmet élvez a 304 alatti árfolyamokkal szemben.

Nyereség/veszteség

A sávós forward előnyei:

- Korlátozott részesedési lehetőség a határidős árfolyamnál potenciálisan bekövetkező kedvezőbb árfolyamszint esetén keletkező nyereségből
- Korlátozott kockázatvállalás a kedvezőtlen árfolyamszintekkel szemben
- A tranzakció további költségektől mentes, az összes díjat az opciós díj tartalmazza

A sávós forward kockázata:

- Amennyiben lejáratkor az árfolyam a felső sávszél felett van, az ügyfél köteles a felső sávszélnél eladni devizáját, azaz árfolyamvesztesége keletkezik, melynek mértéke korlátlan lehet.
- Az alsó sávszél a normál határidős árfolyamnál kedvezőtlenebb szinten biztosít védelmet.
- Ha az ügyfél a futamidő során ellenirányú kötéssel lezárja az ügyletet, vesztesége keletkezhet
- Az opció kiírásához szükséges kellő mennyiségű szabad derivatív limit. Kedvezőtlen árfolyam elmozdulás esetén a limitet meghaladhatja az üzlet Bank által számított limitigénye, és a Bank pótfedezet kérhet be.
- Az opció értékét befolyásolják az azonnali devizapiaci árfolyammozgások, a volatilitás változása, a hátralévő futamidő, a kamatlábak változása. Bizonyos esetekben likviditáshiány is előfordulhat az opciós piacon, mely befolyásolhatja az elérhető árakat.

5.5 Kamatláb/Deviza swap (IRS, CIRS)

A kamat swap (IRS) segítségével egy változó referencia kamatlábhöz kötött cash-flow-t cserélhetünk el egy más bázisú változó vagy fix kamathoz kötött cash-flow-ra. A kamatokra vonatkozó várakozásaink függvényében például egy hitel vagy értékpapír jövőben jelentkező kamatfizetései a teljes vagy részleges futamidőre elcserélhetőek egy alternatív kamatozásra. Változó kamatozású hitel esetén a kamat swap segítségével fix kamatra cserélhetőek a fizetési kötelezettség pénzáramlásai. Fix kamatozású hitel esetén, pedig a kamat swappal változó kamatozású kötelezettség állítható elő. A swap névértéke nem cserél gazdát, az csupán a kamatösszegek meghatározásához szükséges. A kamatok emelkedésével járó kockázat kezelhető a változó kamat alapú pénzáramnak fix kamat alapú pénzáramra történő cseréjével. A kamatok csökkenésének kockázatát pedig a változó kamatnak fix kamatra cserélésével védhető ki (betétnél IRS eladás).

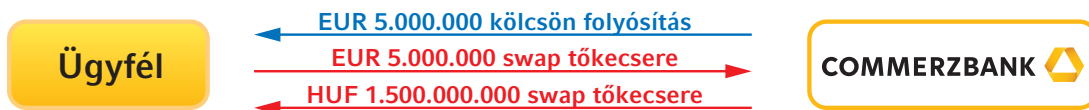
A kamat swap speciális esete a két devizás kamat swap (cross currency swap, CIRS), amikor két eltérő devizájú kamat cash-flow cseréje történik. CIRS esetében ellentétes irányú tőke cserére kerül sor az üzlet indulásakor és lejáratkor, jellemzően ugyanazon az induláskori spot árfolyamon. A kamatok cseréje lehet fix vs fix, fix vs. változó, vagy változó vs. változó. Deviza swap segítségével egy eredeti hitelügyletből egy más devizájú szintetikus hitelt állíthatunk elő.

Példa deviza swapra (CIRS): szintetikus HUF finanszírozás

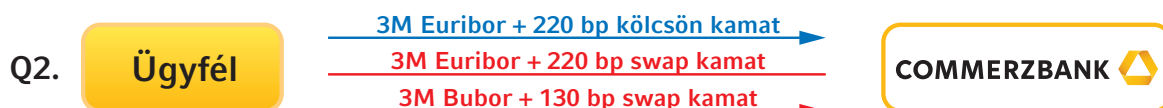
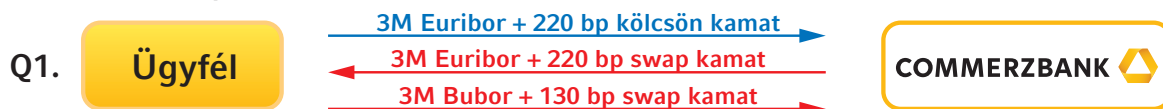
- Adott egy vállalat, amely bankjától 1.5 milliárd, 5 éves, bullet típusú forint beruházási hitelhez juthat 3M Bubor+220 bp marzs mellett.
- A vállalat forint helyett azonban euróban veszi föl a hitelt (5 millió EUR, EUR/HUF300-as árfolyamon számolva) 3M Euribor+220 bp-on. Egyidejűleg köt egy 5 éves EUR/HUF cross-currency basis swap-ot ugyanekkora névértékre -90 bps spread mellett.
- A swap indulásakor elcseréli a számára a kölcsön keretében folyósított 5 millió eurót 1.5 milliárd forintra.
- A futamidő alatt a vállalat fizeti a kölcsönre a 3M Euribor + 220 bps kamatot, de minden kamatfizetéskor ugyanezt a euró kamatösszeget megkapja a swap partnertől, és kifizeti a swap partnernek a 3 hónapos Bubor + 130 bps-t ($220 - 90 = 130$ bps). A swap és a kölcsön kamatfizetési időpontjai megegyeznek.
- A futamidő végén visszacserelik partnerek a swap tőkeösszeget, vagyis kölcsönfölvéve a swapban visszafizeti a 1.5 milliárd forintot, és megkapja az 5 millió eurót, utóbbiból pedig visszafizeti az euró hitel végső tőkeösszeget.
- A vállalat így 3M Bubor + 130 bp-on jutott forint finanszírozáshoz, és a hitelhez kapcsolódó euró pénzáramokat pontosan ellentételezték a swaphoz kapcsolódó euró pénzáramok.

Szintetikus HUF kölcsön: EUR kölcsön + Cross CCY Swap

Folyósítás + swap induló tőkecsere:

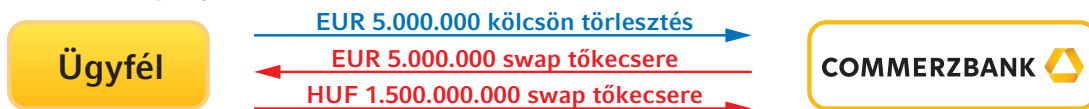

Kölcsön és swap kamatfizetések:

Q3. ...

Törlesztés + swap lejárat tőkecsere

Az IRS/CIRS előnyei:

- A kamatkockázat kezelhető a változó kamatozás fix kamatozásra történő cseréjével, így a változó kamat jellegű pénzáramlások tervezhetőkké válnak.
- A kamatvárokozásoknak megfelelő kamatstruktúra alakítható ki: emelkedő kamatkörnyezetben a hitelfelvévő berögzítheti a fizetett kamatokat, csökkenő kamatkörnyezetben pedig a befektetésekre fizetett kamatláb fixálható.
- További költségektől mentes, a kamat már minden költséget tartalmaz.
- A felek között nettó teljesítés történik, a fix és változó kamat különbözete kerül kifizetésre.
- Más pénzügyintézetnél meglévő hiteleinek vagy betéteinek, kamatkockázata is fedezhető.
- Kamat swap és deviza swap is köthető mind egy összegben törlesztő (bullet), mind pedig amortizálódó hitelek pénzáramainak a fedezésére.

Az IRS/CIRS kockázatai:

- Fix kamatfizetés változó kamatfizetésre való cseréje esetén védtelenné válhat a kedvezőtlen kamatváltozásokkal szemben, míg fordított esetben a kamatok befizálása esetén, előfordulhat, hogy nem részesül a pénzpiaci hozamok kedvező irányú elmozdulásából.
- Az IRS és CIRS megkötéséhez szükséges kellő mennyiségű szabad derivatív limit. Kedvezőtlen árfolyam- vagy kamatváltozás esetén a limitet meghaladhatja az üzlet Bank által számított limitigénye, és a Bank pótfedezetet kérhet be.
- Az elméletileg lehetséges veszteség korlátlan.
- A deviza swap esetében további kockázatot jelenthet, hogy az ügylet megkötése önmagában devizaárfolyam kockázat vállalását jelenti a mindenkor fennálló névérték összegére vetítve, vagyis az ügylet piaci értéke abban az esetben is mozog, ha az ügylet az alapkitettségből származó kockázatot egyébként részben vagy egészben eliminálja.
- Amennyiben a CIRS ügylet futamideje alatt a két kamatláb közötti különbség csökken, az ügylet révén realizálható kamatmegtakarítás mértéke is csökken, vagyis amennyiben nem fixek a kamatlábak, akkor az elszámolandó kamatkülönbség értéke a jövőre vonatkozóan bizonytalan.
- Amennyiben a mögöttes hitel előtörlesztésre kerül, abban az esetben a kétdevizás kamatlábcseré ügyletet is célszerű lezárni, hiszen az alaptévékenységből adódó kockázat megszűnt. Ennek a piaci árak függvényében jelentős költsége lehet. A piaci érték változásából adódóan az ügyfélnek akár átmenetileg, akár tartósan pótfedezet-nyújtási kötelezettsége keletkezhet.

5.6 Kamat opciók: Cap, Floor, Collar

A cap és a floor ún. caplet és floorlet (egyetlen kamatperiódushoz kötődő) opciók sorozatából épülnek fel. Cap opció vétele védelemet nyújt a kamatok emelkedése ellen. Ha a kamatfizetési periódus elején a piaci kamatláb magasabb, mint a cap kamatláb, a cap eladója kifizeti a különbözetet a cap vevője számára a kamatfizetési periódus végén. Ha a piaci kamatláb alacsonyabb a cap kamatlábnál, nincs pénzmozgás a felek között.

A floor opció esetében a kamatok csökkenése esetén az opció vétele védelmet, míg eladása kötelezettséget jelent. A floor opció eladója kötelezettséget vállal arra, hogy ha a kamatfizetési periódus elején a piaci kamatláb alacsonyabb, mint a floor kamatszint, kifizeti a különbözetet a másik fél számára a kamatfizetési periódus végén. Ha a piaci kamatláb magasabb a floor kamatszintnél, nincs pénzmozgás a felek között.

A collar ügylet egy cap és egy floor opció egyidejű megkötését jelenti. Az ügyfél megveszi azt az opciót, amely védelmet nyújt a számára kedvezőtlen kamatlábmozgásokkal szemben, és eladja a másik opciót, amellyel korlátozza részesedését a kedvező kamatmozgásokból, hogy az ügylet költségmentes legyen.

Az elszámolás alapesetben a kamatperiódusok végén történik a kamatperiódus előtt 2 banki munkanappal történő referencia kamatfixingalapján, azonban ettől eltérő módon is meg lehet állapodni.

Példa cap opcióra

- Az Ön vállalkozása egy 1 000 000 eurós, 3 éves futamidejű, a változó kamatozású, a 3 hónapos EURIBOR-hoz kötött hitellel rendelkezik.
- A jelenlegi 3 havi Euribor 0,25%. Ön tart az euró kamatok emelkedésétől, ám hosszútávon kedvezőbb kamatszintet is elképzelhetőnek tart.
- Ezért Ön egy cap opciót vásárol 3 évre, 0,5%-os kamatszinten, amelyért a névérték 0,3%-át fizeti ki, 3000 eurót.
- Ha az egyes kamatperiódusok kezdetén a 3 hónapos EURIBOR 0,5% alatt tartózkodik, kifizetés nem történik.
- Ha a soron következő kamatperiódus kezdetén a 3 hónapos EURIBOR 0,5% felett tartózkodik, legyen ez példánkban 0,65%, akkor Ön 3 hónap múlva a névérték alapján $1\,000\,000 \times (0,0065 - 0,005) \times 91/365 = 374$ euró kifizetésben részesül. A 3 év alatt valamennyi kamatperiódusban, amelyben a 3 havi Euribor 0,5% fölött fixált, Önnek a fenti számítás mintájára a Bank kifizetést fog teljesíteni.

Példa floor opcióra

- Az Ön vállalkozása egy 1 000 000 eurós, 3 éves futamidejű, a változó kamatozású, a 3 hónapos EURIBOR-hoz kötött befektetéssel rendelkezik.
- A jelenlegi 3 havi Euribor 0,25%. Ön tart az euró kamatok további esésétől, és semmiképpen nem szeretné, ha a kapott kamatok 0,2% alá süllyednének.
- Ezért Ön egy floor opciót vásárol bankunktól 3 évre, 0,2%-os kamatszinten, amelyért a névérték 0,25%-át fizeti, 2500 eurót.
- Ha a kamatperiódus kezdetén a 3 hónapos EURIBOR 0,2% felett tartózkodik, kifizetés nem történik.
- Ha a kamatperiódus kezdetén a 3 hónapos EURIBOR 0,2% alatt tartózkodik, legyen ez példánkban 0,1%, akkor Ön 3 hónap múlva a névérték alapján $1\,000\,000 \times (0,002 - 0,001) \times 91/365 = 250$ eurót kap a periódus végén.

Példa collar opcióra

- Az Ön vállalkozása egy 1 000 000 eurós, 3 éves futamidejű, a változó kamatozású, a 3 hónapos EURIBOR-hoz kötött hitellel rendelkezik.
- A jelenlegi 3 havi Euribor 0,25%, a 3 éves piaci fix kamat pedig 0,4%. Ön tart az euró kamatok emelkedésétől, és elképzelhetőnek tartja akár a 0,5% fölötti rövid kamatok is. A kamatok további jelentős csökkenésére viszont nem számít.
- Ön egy floor opciót ad el a bankunknak 3 évre, 0,2%-os kamatszint mellett, valamint vásárol egy cap opciót 0,5%-os kamatszinten – vagyis egy collar-t vásárol. Az eladott floor opcióért kapott opciós díj pont megegyezik a vásárolt cap-ért fizetendő opciós díjjal, így a collar díjmentes.
- Ha az egyes kamatperiódusok kezdetén a 3 hónapos EURIBOR 0,2% és 0,5% között tartózkodik, kifizetés nem történik.
- Ha az egyes kamatperiódusok kezdetén a 3 hónapos EURIBOR 0,5% felett tartózkodik, legyen ez példánkban 7%, akkor Ön 3 hónap múlva a névérték alapján $1\,000\,000 \times (0,007 - 0,005) \times 91/365 = 498,63$ euró kifizetésben részesül.
- Ha a kamatperiódus kezdetén a 3 hónapos EURIBOR 0,2% alatt tartózkodik, legyen ez példánkban 0,1%, akkor Önnek 3 hónap múlva a névérték alapján $1\,000\,000 \times (0,002 - 0,001) \times 91/365 = 249,3$ eurós kötelezettség keletkezik.

A kamatopció előnyei:

- A kamatopcióval tökéletes védelmet biztosíthat a kamatok kedvezőtlen alakulásával szemben.
- A kamatok kedvező alakulásából ugyanakkor teljes mértékben részesedhet.
- Mind hitel, mind betét esetében köthető, bele értve a más hitelintézeteknél kötött alapügyleteket is.
- Megköthető a legtöbb likvid devizában.
- A lejárat napja, a cap/floor strike, a kamatperiódusok hossza, valamint, a kamatfizetések gyakorisága, piaci várakozásai, tervei és költségvetése függvényében tetszőlegesen alakítható.
- Köthető bullet illetve amortizálódó hitel illetve befektetés mellé is.
- Vássárolt illetve eladott cap és floor opciók kombinációjával díjmentes sávós kamatstruktúrákat alakíthat ki.

A kamatopció kockázatai:

- Amennyiben a mögöttes hitel előtörlesztésre/betét feltö-résre kerül, abban az esetben a kamatopciós ügyletet is célszerű lezárni, hiszen az alaptevékenységből adódó kockázat megszűnt. Az ügylet zárásakor, azaz az opció eladásakor az eladónak vesztesége keletkezhet. Ugyan az opció értéke sosem lehet negatív, előfordulhat, hogy az üzletkötéskor kifizetett prémiumnál kevesebbet kap az opció eladásakor. Hasonlóan, amennyiben vissza kívánja venni az eredetileg eladott opciót, elképzelhető, hogy már csak jóval drágábban tudja visszavásárolni azt.
- Kamatopció kiírásához szükséges kellő mennyiségű szabad derivatív limit. Kedvezőtlen árfolyam elmozdulás esetén a limitet meghaladhatja az üzlet Bank által számított limitigé-nye, és a Bank pótfedezet kérhet be.
- Az opció értékét befolyásolják az azonnali kamatpiaci ármozgások, a kamatperiódusok hossza, a kamatfizetések gyakorisága, a volatilitás változása, a hátralévő futamidő. Bizonyos esetekben likviditáshiány is előfordulhat az opciós piacon, mely befolyásolhatja az elérhető árat.

5.7 Kamatscere opció (swaption)

A kamatscere opció vevője jogot vásárol arra, hogy egy előre megállapított jövőbeli időpontban előre rögzített kamatlábon, előre meghatározott névértékre, kamatperiódusokra és kamatfizetési gyakoriságra vonatkozóan kamatscere ügyletet kössön, vagyis gyakorlatilag egy kamatscere ügylet megkötésére szóló opciós jogot biztosít az opció megvásárlója számára.

Az opciós díj kifizetésével tehát az opció megvásárlója jogot szerez arra, hogy fix kamatfizetést cseréljen változó kamatfizetésre, vagy változó kamatfizetést cseréljen fix kamatfizetésre. Az opció eladója ennek megfelelően kötelezettséget vállal arra, hogy az opció lehívása esetén elfoglalja a kamat swap ellentétes oldalát, vagyis fix illetve változó kamatot fizessen illetve kapjon az opció vásárlójának/tól a futamidő végéig.

A **Payer swaption** megvásárlója prémiumfizetés ellenében jogot szerez arra, hogy egy előre meghatározott időponttól kezdve előre meghatározott kamatlábú fix kamatfizetést teljesítsen, és változó kamatfizetést kapjon. A **Receiver swaption** vásárlója prémiumfizetés ellenében jogot szerez arra, hogy egy előre meghatározott időponttól kezdve változó kamatfizetést teljesítsen, miközben előre meghatározott kamatlábú fix kamatfizetést kap.

A payer swaption ügylet akkor lehet Önnek kedvező, ha vállalkozása már lehívott egy adott hitelt kedvező kamatszinten, de védekezni szeretnének a kamatok későbbi emelkedése ellen, és lehetőséget szeretnének arra, hogy befizeljék a kamatköltségüket egy előre ismert szinten, ha a kamatok kedvezőtlenül alakulnának. Azok a vállalatok is élhetnek vele, egy most még meg nem nyert szállítási vagy projekt-szerződéshez kívánják rögzíteni a jövőbeli finanszírozásra vonatkozó maximális kamatköltségeket.

A kamatscere ügylethez kapcsolódó elszámolás alapesetben a kamatperiódusok végén történik a kamatperiódus előtt 2 banki munkanappal történő referencia kamatfixing alapján, azonban ettől eltérő módon is meg lehet állapodni.

A kamatscere opció lejáratakor kétféle elszámolás lehetséges: kamatscere ügylet megkezdése nettó pénzbeli elszámolás a felek között.

A kamatscere opció előnyei:

- A kamatscere opcióval tökéletes védelmet biztosíthat a hosszú lejáratú kamatok kedvezőtlen alakulásával szemben.
- A kamatok kedvező alakulásából ugyanakkor teljes mértékben részesedhet
- Mind hitel, mind betét esetében köthető, bele értve a más hitelintézeteknél kötött alapügyleteket is.
- Megköthető a legtöbb likvid devizában
- A lejárat napja, a swaption strike, a kamatperiódusok hossza, valamint, a kamatfizetések gyakorisága, piaci várakozásai, tervei és költségvetése függvényében tetszőlegesen alakítható.
- Köthető bullet illetve amortizálódó hitel illetve befektetés mellé is.

A kamatscere opció kockázatai:

- Amennyiben a mögöttes hitel előtörlesztésre / betét feltörlésre kerül, vagy meg sem köttetik, abban az esetben a kamatscere opciós ügylet is célszerű lezárni, hiszen az alaptevékenységből adódó kockázat megszűnt. Az ügylet zárásakor, azaz az opció eladásakor az eladónak vesztesége keletkezhet. Ugyan az opció értéke sosem lehet negatív, előfordulhat, hogy az üzletkötéskor kifizetett prémiumnál kevesebbet kap az opció eladásakor. Hasonlóan, amennyiben vissza kívánja venni az eredetileg eladott opciót, elképzelhető, hogy már csak jóval drágábban tudja visszavásárolni azt.
- Kamatscere opció kiírásához szükséges kellő mennyiségű szabad derivatív limit. Kedvezőtlen árfolyamemelkedés esetén a limitet meghaladhatja az üzlet Bank által számított limit-igénye, és a Bank pótfedezet kérhet be.
- Az opció értékét befolyásolják az azonnali kamatpiaci ármozgások, a kamatperiódusok hossza, a kamatfizetések gyakorisága, a volatilitás változása, a hátralévő futamidő. Bizonyos esetekben likviditáshiány is előfordulhat az opciós piacon, mely befolyásolhatja az elérhető árat.

5.8 Kötvény ügyletek

A kötvények hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, ahol a hitelező az értékpapírt megvásárló ügyfél, a hitelfelvevő pedig a kötvény kibocsátója.

A kötvénykibocsátó vállalat arra kötelezi magát, hogy a kötvény kuponokat a futamidő során előre megállapított időpontokban, a névértékét pedig a kötvény lejáratakor a mindenkori kötvény tulajdonosnak megfizeti.

Kötvény vásárlásakor az ügyfél az értékpapírért annak bruttó árfolyamát fizeti, és eladásakor is a bruttó árfolyamát kapja. A bruttó árfolyam a nettó árfolyamon kívül tartalmazza a kötvény előző kamatfizetése óta eltelt időszakra jutó időarányos kamatot (ún. felhalmozott kamatot) is, ami mindig azt a tulajdonost illeti, akinek ez alatt az időszak alatt a kötvény a birtokában volt.

A magyar állampapír ügyletek esetében az ügyfél és a Bank a Magyar Államkincstár által kibocsátott kötvények, illetve

diszkontkincstárjegyek adásvételére kötnek adásvételi szerződést. Az állampapírok a Magyar Állam hitelkockázatát hordozzák. Külföldi állam által kibocsátott állampapírok az adott kibocsátó ország hitelkockázatát hordozzák. Az állampapírok árfolyama a piaci hozamkörnyezettől, a piaci kereslet-kínálati viszonyoktól, az országkockázat piaci megítélésétől a papír hátralévő futamidejének függvényében változhat.

Noha a hazai kötvénypiac messze legnagyobb kibocsátója az állam, rajta kívül kötvényt bocsáthatnak ki önkormányzatok, vállalatok, pénzüzetek, vagy akár külföldi államok is. A likvid állampapír piac rendszerint benchmarkként szolgál az adott ország egyéb kibocsájtójának, és az egyéb szereplők általában felárat – magas hozamot – fizetnek, mint az állampapírokra fizetett kamat. A nem-állami kibocsátók papírjai rendszerint az államénál magasabb hitelkockázatot testesítenek meg, mivel pénzügyi lehetőségeik korlátozottabbak, és – az állammal szemben – nem rendelkeznek adóketési joggal.

A kötvény ügyletek előnyei:

- A nemzetközi kötvénypiacon számtalan kibocsátó kötvénye közül válogathatunk: a hitelkockázat, szenioritás, lejárat, kamatozás, stb. szerint megtalálhatjuk a befektetési céljainknak leginkább megfelelő terméket.
- A piacon könnyen összehasonlíthatóak a kötvények a hozamaik alapján.
- Rendszerint likvid másodlagos piaccal rendelkeznek, a befektetés viszonylag könnyen mobilizálható.
- Lejáratig való tartás esetén a vásárlásnál érvényes hozam realizálódik a befektetés időtartamára (feltételezve, hogy a kamatfizetések újra befektetése is ugyanazon a hozamszinten történik meg).
- Tőkevédett befektetési forma.

A kötvény ügyletek kockázatai:

- A kötvény hitelviszonyt testesít meg, így a termék immanens része a hitelkockázat. Ha a kötvény kibocsátója fizetési képessé válik, akkor részben vagy egészben elveszíthetjük a befektetett pénzünket.
- Lejárat előtti értékesítés esetén árfolyamkockázattal szembe-sül a befektető. A hozamok emelkedése és lejárat előtti értékesítés esetén árfolyamvesztés keletkezhet.
- A másodpiaci likvidításban nagy különbségek lehetnek a kibocsátó vállalkozás, a kibocsátás mérete, futamideje, devizája, és a konkrét kötvény függvényében.

Commerzbank Zrt.

